

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Wojciech Katner

w sprawie z wniosku H. P.

przy uczestnictwie W. P., F. P., J. K., J. K. i M. K.

o zniesienie współwłasności nieruchomości,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 września 2010 r.,

zażalenia uczestnika F. P.

na postanowienie Sądu Okręgowego w N. z dnia 30 kwietnia 2010 r., sygn. akt III Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

We wniosku o zniesienie współwłasności nieruchomości położonej w B. wnioskodawczyni określiła wartość przedmiotu sprawy na kwotę 30 000 zł.

Wobec sporu między uczestnikami o prawo własności, postanowieniem wstępnym z dnia 28 września 2009 r. Sąd Rejonowy w Z. ustalił, jakie nieruchomości są przedmiotem sprawy. Apelację od tego postanowienia wniósł uczestnik F. P., w której – wnosząc o zmianę zaskarżonego orzeczenia i oddalenie wniosku – określił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 71 000 zł.

Sąd Okręgowy w N. postanowieniem z dnia 21 stycznia 2010 r. oddalił apelację uczestnika, a wnosząc skargę kasacyjną od tego postanowienia (nazwaną „kasacją”), uczestnik określił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę „71.000.000 złotych”.

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2010 r. Sąd Okręgowy odrzucił skargę kasacyjną, stwierdzając, że zarówno apelacja, jak i skarga były wymierzone przeciwko „całości orzeczenia”, zatem wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczona w skardze nie może być wyższa niż wskazana w apelacji. Z tych względów, skoro wartość ta jest mniejsza niż określona w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c., skarga kasacyjna jest niedopuszczalna i podlega odrzuceniu.

W zażaleniu uczestnik zarzucił, że po wydaniu zaskarżonego postanowienia uzyskał wiarygodną informację, że wartość udziałów na nieruchomości wynosi 160 000 zł, a tym samym „spełnia warunki do złożenia skargi w tej sprawie”. Zarzucił, że kwotę „71.000.000 złotych” wpisał na skutek błędu, powinien być zatem wezwany przez Sąd do jego sprostowania. W konsekwencji wniósł o „zmianę zaskarżonego postanowienia i nadanie biegu sprawie kasacyjnej”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oznaczenie wartości przedmiotu sporu (sprawy) należy do powoda (wnioskodawcy), a wskazana przez niego wartość w zasadzie nie podlega zmianom, także w toku instancji, chyba że zostanie sprawdzona przez sąd na podstawie art. 25 k.p.c. albo gdy dojdzie do rozszerzenia powództwa lub orzeczenia ponad żądanie (art. 368 § 2 k.p.c.). W niektórych wypadkach, gdy przewiduje to ustawa, zmiana wartości przedmiotu sprawy następuje na skutek orzeczenia sądu (np. art. 684 k.p.c.). W orzecznictwie jednoznacznie przyjmuje się również, że wskazana przez powoda (wnioskodawcę) wartość przedmiotu sporu, która nie została sprawdzona przez sąd pierwszej instancji (art. 25 k.p.c.), pozostaje aktualna w postępowaniu apelacyjnym (art. 368 § 2 k.p.c.), a następnie w postępowaniu kasacyjnym (art. 368 § 2 w związku z art. 398⁴ § 3 i art. 398²¹ k.p.c.) (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2001 r., V CKN 391/01, „Izba Cywilna” 2002, nr 3, s. 54, i z dnia 20 października 2008 r., I PZ 26/08, OSNP 2010, nr 5-6, poz. 67).

W tym stanie rzeczy, skoro wartość przedmiotu sprawy została określona przez wnioskodawcę na kwotę 30 000 zł, czego uczestnicy nie zakwestionowali, a sam uczestnik – wnosząc apelację – wskazał kwotę 71 000 zł, to trafny jest wniosek Sądu drugiej instancji, że skoro zarówno apelacja, jak i skarga kasacyjna zostały wymierzone

przeciwko „całości orzeczenia”, to wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczona w skardze nie może być wyższa niż wskazana w apelacji.

Dowolne twierdzenia skarżącego, że wartość udziałów na nieruchomości wynosi obecnie 160 000 zł oraz że dopuścił się omyłki pisarskiej, nie mają zatem jakiegokolwiek znaczenia i nie mogą wpłynąć na ocenę dopuszczalności skargi kasacyjnej, którą limituje wartość wskazana w apelacji, mniejsza niż określona w art. 519¹ § 4 pkt 4 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 385 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.).